

El Museu d'Art Contemporani de Barcelona presenta la primera exposició a Espanya d'aquesta artista, nascuda al Marroc

El MACBA descobreix Latifa Echakhch amb una obra creada per a la Capella

Títol: #02 Latifa Echakhch. *La ronda*. **Inauguració:** dimarts 6 de juliol de 2010, a les 20 h.

Dates: del 7 de juliol de 2010 al 6 de febrer de 2011. **Comissari:** Bartomeu Marí.

Organització i producció: Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA)

Paper de carbó, sucre, catifes, gots... Els materials que utilitza Latifa Echakhch (El Khnansa, Marroc, 1974) en les seves obres són quotidians, però el resultat no és gens trivial. Cartes de la baralla espanyola, tartrazina (colorant utilitzat com a substitut barat del safrà) i pals de bandera són els tres elements que ha utilitzat per intervenir a l'espai de la Capella MACBA en la primera exposició a Espanya d'aquesta artista, que ja ha presentat obra a la Tate Modern (Londres) i a la Kunsthalle Fridericianum de Kassel. El peruà Armando Andrade Tudela (Lima, 1975) va ser, el mes de març passat, l'encarregat d'obrir bretxa en el nou camí de la Capella MACBA, destinat a mostrar obres que han estat creades específicament per ser presentades en aquest espai. El segon capítol l'escriu ara Latifa Echakhch amb una instal·lació (en realitat tres, però barrejades en un únic projecte) que s'inspira en els fluxos migratoris que, procedents del nord d'Àfrica i fugint de la pobresa o en expedicions bèl·liques, s'han dirigit des de temps antics a Europa i s'han establert en part a Espanya. Una obra que dialoga també amb el mateix origen d'Echakhch, que, si bé va néixer al Marroc, és francesa i viu a cavall entre París i Martigny (Suïssa). Els lliscaments de sentit, amb totes les seves contradiccions, paradoxes i irrisions implícites, són precisament la base de l'estratègia contestatària de l'artista.

Els desplaçaments físics d'uns signes d'identitat a contextos o suports en què adquireixen un o diversos sentits nous, o revelen aspectes inesperats i xocants del seu sentit original, són una característica fonamental de l'estratègia poètica de Latifa Echakhch, que recorre a qualsevol llenguatge i tècnica que tingui a la seva disposició, siguin instal·lacions, vídeos, objectes escultòrics, materials humils de la vida quotidiana o *happenings*. El 2005 va filmar el pas d'una concorreguda manifestació de protesta política per un bulevard de París i, tot seguit, l'eficient tasca d'escombradors i escombriaires, que van deixar ràpidament impol·lut el lloc. Tot, en només 23 minuts. «A París se celebren cinc manifestacions per setmana, però no canvia res. Aquest és el pobre llegat de la Revolució Francesa i del Maig del 68», determina l'artista.

Dos anys abans, el 2003, Echakhch va penjar a la paret d'una galeria de Bangkok una desena de sobres de correu aeri oberts en forma de receptacles per recollir les serradures produïdes per la perforació de molts altres forats d'un diàmetre de 9 mil·límetres, calibre habitual dels projectils de les pistoles. L'artista enviava aquests sobres des de la seva adreça de Bangkok, dirigits a ella mateixa, al seu domicili europeu. Una manera subtil, provocativa i estèticament vistosa de convidar a considerar els sagnants esdeveniments relacionats amb la lluita contra el narcotràfic, que en les breus setmanes de la seva estada a la capital tailandesa va provocar 1.500 morts violentes.

Echakhch fa extensiva la seva invitació a la reflexió crítica i l'ambigüitat a la seva pròpia condició d'artista internacional en un món globalitzat. Així, a *Espace à remplir par l'étranger* va gravar de manera tosca a dalt de la paret de la galeria el text que dóna títol a l'obra («Espai a emplenar per l'estranger»), text que figura en els documents administratius que han d'omplir els immigrants per obtenir el permís de residència. Al final de l'exposició, la paret va ser restaurada per recuperar l'aspecte original: tasca típicament reservada als treballadors immigrants.

Fluxos humans procedents del nord d'Àfrica

En el cas del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), Echakhch presenta tres instal·lacions noves, creades específicament per a aquest espai, totes relatives als fluxos humans que, procedents del nord d'Àfrica, s'han dirigit tradicionalment a Europa i en part s'han establert a Espanya. Les tres intervencions es presenten barrejades en el mateix espai, delimitat per la nau central de la Capella MACBA.

La peça central, *Fantasia 2010*, està formada per catorze pals de bandera d'entre 6 i 10 metres d'alçària i distribuïts en diferents angles, amb una inclinació entre els 60 i 90 graus, per tot l'espai expositiu. El títol fa al·lusió a la Fantasia Marroquina, manifestació festiva i esportiva tradicional del país veí, en què un grup de genets cavalca i dispara al mateix temps les seves armes de foc, de manera que tots els trets se sentin a l'uníson. També fa referència a la imatge característica de les places de Luxemburg i Brussel·les, on tenen seu els organismes internacionals, davant dels quals se solen exhibir una sèrie de banderes amb els colors dels diferents països representats. Nus de les seves teles i, per tant, de les ensenyes nacionals, i distribuïts estratègicament per suggerir diferents perspectives i ritmes volumètrics, els pals d'aquesta *Fantasia* conviden a meditar sobre el caràcter reversible i relatiu dels símbols nacionals i de la identitat que representen, i apel·len a la idea de multiculturalitat.

A la segona peça, *Eivissa, 2010*, les cartes de la baralla espanyola que es fan servir per jugar a la ronda (que dóna títol a l'exposició) tant al Marroc com al nostre país s'entreveuen per sota de fragments de les plataformes de formigó que es van construir a l'illa després de la Guerra Civil, perquè s'hi establissin els campaments dels soldats marroquins que el general Franco va enrolar al seu exèrcit. La contigüitat dels dos elements, espais i rituals de transició entre dos països, entre dues cultures, proposa relacions dialèctiques entre el joc i el dogmatisme, el que és compartit i el que és imposat, el que pregona la seva natura fluïda i transitòria i el que s'imposa com a definitiu però està igualment subjecte a la seva pròpia ruïna. Finalment, les finestres de l'absis de la Capella MACBA han estat pintades per la

mateixa artista amb tartrazina, colorant artificial utilitzat en la indústria alimentària com a substitut del safrà i conegut amb els codis E102 o Yellow 5. El resultat és un groc brillant que modula la llum exterior i subratlla els suggeriments intel·lectuals i, alhora, la qualitat sensual característica de les instal·lacions d'Echakhch.

Nascuda el 1974 a El Khnansa (Marroc), Latifa Echakhch viu i treballa a París i a Martigny (Suïssa). La seva obra ha estat objecte de nombroses exposicions individuals i col·lectives, a Le Magasin de Grenoble, el FRAC Champagne-Ardenne de Reims, la Tate Modern de Londres, el CAC de Vilna, la bienal ArtFocus de Jerusalem, la Manifesta 7 de Bolzano (Itàlia), la Kunsthaus de Zuric i el Swiss Institute de Nova York, entre altres centres i certàmens. Aquesta és la primera exposició que presenta a Espanya.

PUBLICACIÓ ELECTRÒNICA. *Serie Capella MACBA* és una nova línia de publicacions de distribució gratuïta a través d'Internet que acompanya una nova manera d'entendre la producció artística en el marc de l'espai de la Capella MACBA. Recentment s'ha publicat #01 Armando Andrade Tudela. *Ahir, demà*, i #02 Latifa Echakhch. *La ronda* estarà disponible al setembre. Els textos, que es presenten en format PDF, es poden baixar i imprimir gratuïtament. *Serie Capella MACBA* té el suport d'Edicions de La Central i també està disponible, en edició impresa, a les llibreries de La Central (preu: 4 €). **Per accedir-hi:** <http://www.macba.cat/serie-capella>

#02 Latifa Echakhch. La ronda

Del 7 de juliol de 2010 al 6 de febrer de 2011

Inauguració: dimarts 6 de juliol, a les 20 h

■ **CAPELLA MACBA.** C. dels Àngels, 7. 08001 Barcelona. www.macba.cat

■ **HORARIS:** Dilluns, dimecres, dijous i divendres, d'11 a 19.30 h; dissabtes, de 10 a 20 h; diumenges i festius, de 10 a 15 h; dimarts no festius, tancat. **Entrada lliure**

■ **CONVERSA.** Dimarts 14 de juliol (a les 19 h). Conversa de **Latifa Echakhch** amb **Soledad Gutiérrez**. Auditori MACBA. Entrada lliure

Servei de Premsa del MACBA

Telèfons: (00 34) 93 481 33 56 i 93 481 47 17

Adreça electrònica: press@macba.cat